ارادہ

د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال چهارم شماره ۱۸۶
شماره مسلسل ۵۴۵
چهارشنبه ۲۴ اسد ۱۳۸۳ هش
۲۶ جمادی الثانی ۱۴۲۵ هـ ق
14 August, 2004

سال تاسیس ۱۳۷۹ هش

PROPERTY OF ACKU

رایي ورکوونکي به یوازې یوه ورځ د رایو د ورکړې وخت ولري

د ملګرو ملتونو چارواکي وایي افغانستان د ولسمشرۍ په راتلونکو تاکنو کې به رایي ورکوونکي د اکتوبر په نهمه نیته یوازې د یوې ورځې لپاره د رایو د ورکړې وخت ولري. ددغو چارواکو په وینا نبایي له دوو نه تر دریو اونیو پورې وخت ته اړتیا وي چې د ټولو رایو شمیرنه وشي او د کټونکي کاندید نوم اعلان شي.

په کابل کې د ټولټاکنو د کډ دفتر د پلان جوړولو د څانګې یو چارواکی جولین تایپ وایي د یوې ورځې لپاره د رایو ورکول غوره چاره ده. دی وایي د ټولټاکنو په ورځ به د رایو د ورکړې پنځه زره مرکزونه پرانیستي وي.

۴مخ

سرمقاله

د لوی او ښښونکی خدای په نامه

په انتخاباتو کې باید د پوځي کوانټونو اندیښنې لرې شي

بالاخره هغه شیبې چې خلکو د ولسمشرۍ د کاندیدانو د څرګندیدو لپاره شمیرلې سرته ورسیدې. د انتخاباتو د خپلواک کمیسیون له خوا د ولسمشرۍ لپاره د ۲۳ کاندیدانو نومونه او د هغوی د ځینو مرستیالانو نومونه اعلام شول.

په پورتنیو ټولو کې یو شمیر داسې هم وو چې د هغوی د پخوانیو کړو وړو اعمالو او د هغوی د وطن پرستۍ له روحیې سره د خلکو اشنایي نه وه او دغه راز په یوولسو کاندیدانو او دوه مرستیالانو باندې د وژنو. دملي یووالي د کډوډولو. د پوځي څواکونو د دردلودلو او نور حقوقي تورونه او اعتراضونه وو چې د ستری محکمې له خوا په یو اړخیزه توګه له خیرلو پرته بې بنسټه وبلل شول.

له کاندیدانو سره د خلکو د بشپړې پیژندګلوی نشتوالی او د محکمې له خوا په یو اړخیزه توګه د اعتراضونو بې بنسټه بلل کیدو د عام ولس په ذهنیت کې بدلونونه راوستي دي ډیر پدې اند دي چې ولسمشر کرزی په خپه د پاسه دوو کلونو کې د خپلې ملي او بین المللي توانایي په شته والي سره د وسله سالارانو شته والی له منځه یو نه وړ د بلکې هغوی په ډیرې او په پوځي لحاظه خواکمن شول چې اوس په آزاد او انتخاب تو کې د دوی رایې تر کوابنې لاندې راځي او اعتراضونه یې بې بنسټه بلل کیږي. خلك خپلو کارتونو ته په لیدلو سره پوره اندیښمن شوی دی او داغږ پورته شوی چې پداسې حالاتو او فضا کې یوازې د رایو ورکول لکه چې ویل کیدل نمایشي بڼه درلودلی شي نو ډیر داسې کسان د اوازو له مخې له خپلو رایو څخه صرف نظر شوی ښکاري.

ځینې پدې اند دي چې ولسمشر کرزي هم د وسله سالارانو تر اغیزې لاندې د ډیرو مجبوریتونو له مخې د خلکو هیلې سرته ونشوی رسولی. خو دا چې په تورونو او اعتراضونو کې ککړ نه دی او کیدای شي چې پدې راتلونکي دوره کې که چیرې وتاکل شي د خلکو هیلې به سرته ورسوي.

خو داسې کسان هم د ګوابنونو د شته والي له امله له اندیښنې سره مخ دي خو د پورتنیو دوو اندو سره سره چې اوس مونږ د یوې نوې ټولنې د جوړولو لپاره وړاندې په حرکت کې یو د انتخاباتو خپلواک کمیسیون ته ښایي چې د خلکو د اعتراضونو او تورونو په شاته اچولو سره سره اوس په خپله ټوله توانایي سره د انتخاباتو لپاره د وسله والو کسانو د ګوابنونو مخه ونیول شي څو خلك د دموکراسۍ د اصولو په بشپړه فضا کې هغه چاته رایه ورکړي چې د هغو په نظر د ولسمشرۍ لپاره وړ ښکاري. که چیرې د انتخاباتو خپلواک کمیسیون د خیر په غوندې کینې ویلای شو چې ډیر رایې به په جبري توګه داسې کسانو ته ورکړل شي چې ټولنه یې دهیڅ وخت لپاره نشي منلای.

ملا جانان کشته شد

یک قوماندان شناخته شده طالبان دریک درگیری بانیروهای امریکایی در ولایت لغمان کشته شد. ملا جانان زمانی به قتل رسید که در ولسوالی علیشنگ لغمان واقع درهشتاد کیلومتری کابل یک گروپ طالبان با نیروهای دولتی افغان وامریکایی به درگیری پرداختند. معاون قوماندان امنیه ولایت لغمان این حمله مسلحانه را تأیید کرد و افزود که طالبان موفق به فرار گردیدند و جسد ملا جانان بدست نیروهای دولتی افتاده است.

علاقمندان محترم مقام ریاست جمهوری! برای رسیدن به آرزو ها یتان به رأي این مردمان ضرورت دارید. اینها به خدمت گزاری و دلجویی نیاز مند اند، نه به تهدید وتحکم اینها به دهان شما از آن جهت گوش فرا می نهند تا نسخه یی برای تسکین درد هایشان بیابند، به اینها فخر نفر و شید واز زورنگوئید.

تقاضای دولت تاجکستان از دولت افغانستان

ستره محکمه تاجکستان از دولت افغانستان خواسته است که یک فروند هلیکوپتر وشش نفر خدمه آنرا که آقای غفار میر زایوف رئیس سابق آژانس نظارت بر مواد مخدر تاجکستان به این دولت اجاره داده بود به تاجکستان باز گرداند.

دریک یادداشتی که توسط سفارت افغانستان در دوشنبه عنوانی دولت ارسال شده تاکیدشده است که این هلیکوپتر و خدمه آن برای مساعدت به جریان تحقیق میان کمیته المپیک دوسیه جنایی جنرال غفار تاجکستان ویک شرکت میرزایوف باید به این کشور امریکایی که در افغانستان انتقال شود. به گفته محمد فعالیت دارد. در خدمت این داود پنجشیری سفیر شرکت قرار دارد آقای داود گفت افغانستان در تاجکستان در این معامله دولت هیچنوع این هلیکوپتر بر اساس توافق دخالت ندارد.

ص۴

سقوط هلیکوپتر توسط طالبان

گزارش های خبری رسیده حکایت ازآن دارد که شبه نظامیان طالبان مسئولیت سرنگون کردن یک فروند هلیکوپترنظامی امریکایی را برعهده گرفته اند. هلیکوپتر روز پنجشنبه سقوط کرد ویک تفنگدار دریایی امریکا را کشت و۱۴ نفردیگر را مجروح ساخت

ص۴

پە کنړ کې

د ناامنۍ یوه بله پیښه

د کنړ ولایت مستوفي د وسله والو له یو برید څخه روغ رمټ راوتلی دی. پیښه ورمه شپه هغه مهال رامنځ ته شوه چې دده کور د نا معلومو کسانو له خوا کلابند او د سپکو وسلو تر برید لاندې راغی. چارواکو په سیمه کې ویلي چې د مستوفي یو ساتونکی ټپي شوی خو بل چاته زیان ندی رسیدلی.

۴مخ

د نشیي توکو پنځلس لابراتوارونه له منځه وړل شوي دي

د بریتانیا له خوا د نشیي موادو پر ضد روزل شوي افغان ډلې په جلال آباد کې ویلي چې تر دې مهاله یې د نشي موادو پنځلس لابراتوارونه له منځه وړي دي.

ددغه ډلې مشر احمد خالد وویل: چې دغه لابراتوارونه د لسو پنځلسو په شمیر پیاوړي ساتونکي لري، احمد خالد څرګنده نکړه چې ددوی د خواك شمیر څو ته رسیږي د نشیي موادو پر ضد ډلې کې راغونډ شوي کسان په خپله خوښه کار کوي دوی څوانان دي ځیري یې داسې تیاره کړې لکه د افغانستان د ملي پوځ د سرتیرو په شان. د امریکا ددفاع وزیر رامسفلد چې افغانستان ته د وروستي سفر په ترڅ کې جلال آباد ته تللی و او له دغه ډلې سره یې وکتل او وی ویل ملګري ملتونه، نړیواله ټولنه او افغان دولت باید له دغه راز هڅو سره پراخه همکاري وکړي چې د نشیي توکو قاچاق او تولید په هیواد کې پای ته ورسیږي.

شما و رئیس دولت

سوال: نام من محمد حنیف حسن زاده از ولایت لوگر، ولسوالی چرخ بعد از تقدیم سلام سوالی از کرزی صاحب دارم، آیا اگر شما در انتخاباتیکه در ماه میزان امسال دایر میگردد نامزد ریاست جمهوری شده اید، شما از همه اولتر کدام کارها را روی دست خواهید گرفت؟

جواب: بسم الله الرحمن الرحیم، برادر عزیز حسن زاده صاحب السلام علیکم اگر من به توکل خداوند متعال و رأی مردم افغانستان کامیاب شدم و دوباره انتخاب شدم سلسله بازسازی افغانستان ادامه پیدا میکند، سلسله ساختن دولت افغانستان چه اردوی ملی باشد، عسکر ملی باشد، اداره دولت، قضایای افغانستان، تشکیلات خارنوالی افغانستان و تمام تشکیلات دیگری که باعث بهبود وضع اداری کشور شود آنرا ادامه میدهیم ودر نهایت آرزوی ما از طریق بازسازی، از طریق نوسازی و از طریق بهبود تشکیلات اداری و بهبود محاول سیاسی کشور و قوانین کشور این خواهد بود که فردای افغانستان یعنی فردای نه چندان دور بلکه فردای نزدیک، فردای چهار سال پنج سال بعد ما، فردایی باشد که در آن هر فرد افغانستان که امروز سالانه در حدود ده هزار افغانی عاید دارد، پنج سال بعد حد اقل در حدود ۳۵ تا ۴۰ هزار افغانی عاید داشته باشد یعنی بعبارت دیگر افغانهاییکه امروز اگر ما عاید تمام کشور را بگیریم و باز آن عاید کشور را تقسیم بر تمام مردم افغانستان کنیم بر هر فرد کشور ما در حدود دو صد دالر که تقریباً ده هزار افغانی میشود، می رسد آرزوی ما اینست که همین عاید افغانستان پنج سال بعد از امروز باندازه یی شود که اگر ما آن پول را بگیریم و پس تقسیم کنیم بر مردم افغانستان به هر فرد کشور ما ۳۵ تا ۴۰ هزار افغانی برسد، البته آنهم برای ما کافی نخواهد بود، ما باید بالاخره به یک ملتی مبدل شویم که عاید سالانه ما حد اقل معادل به کشور مثل مالیزیا و یا دوبی و یا کشور های دیگر مثل ترکیه باشد. کوشش ما باید باشد که به آن خود را برسانیم و بعداً از آن خود را زیادتر کنیم، پس آرزوی ما که خلاصه برای تان عرض کنم اینست که افغانستانی داشته باشیم مرفه و آباد که مردم افغانستان نه تنها اینکه زندگی روزمره خود را خوب کرده بتوانند بلکه پس انداز هم داشته باشند.

پوښتنه:زه محمود ولد عبدالله د ننګرهار د ولایت اوسیدونکی. زما سوال له محترم کرزی صاحب څخه داسی دی چې دغه پروګرام د انتخاباتو چې تعینیږی دا دوهم ځل دی چې وروسته غورځیږی علت ددی وروسته پاتی کیدو څه دی؟ مونږ ته دغه علت واضح کړئ.

ځواب: محترم وروره محمود خانه اسلام علیکم، اول د انتخاباتو د دوبی په مینځ کې په نظر کې وو چې وشی هغه د تخنیکی دلایلو له وجهی او ددی وجی نه چې د ثبت نام پروسه تازه شروع شوی وه ممکنه نشوه اودا کار په ډیرو صحیح دلایلو د کمیسیون له خوا او د ملل متحد لخوا وړاندیز وشو چې دا باید معطل شی ځکه چې په ټول افغانستان کې په ټول هیواد کې دا پروسه تازه شروع شوی وه اود دوبی تر مابین پوری لکه د حمل دا اوس مونږ پکی یو د دی میاشتو پوری به دا ممکنه نه وه نو فیصله دا وشوه چې د میزان په میاشت کې وشی او د میزان په میاشت کې دا ترتیبات ونیول شول د جمهوری ریاست د انتخاباتو د پاره اوبه انشاالله کیږی په خپل وخت به راځی د پارلمانی انتخابات د پاره کمیسیون مختلف دلایل درلودله دا چې زمونږ ډیر مهاجر ورونه او خویندی افغانستان ته د راستنیدو په حالت کې وو دا دلیل وویل دا چې د انتخاباتو د پاره خصوصاً د پارلمان د انتخاباتو د پاره د شوری او د دوی شوری او انتخابات وځنډول او اګر چې د حکومت هیله داوه زمونږ د کابینی فیصله دا وه چې دا دوارې انتخاباتو ریاست جمهوري انتخابات په میزان کې وشي او بیایې دوه میاشت بعد حد اکثر دری میاشت بعد له شوری ګانو انتخابات ترسره وشي چې کمیسون زمونږ دا نظرونه ومنل او مختلف دلایل درلوده او ځکه چې د انتخاباتو مستقل کمیسیون یو مستقل کمیسیون دی او نوی افغانستان باید د ملی مؤسساتو د استقلالیت احترتم وکړی او د قانون احترام وکړی د افغانستان حکومت د کمیسیون دا فیصله ومنله او احترام یې وکړ.

سوال: جناب آقای کرزی السلام علیکم و رحمة الله وبرکاته!

من جیلانی از کلوله پشته از جناب شما می پرسم که آیا میدانید که روز هاییکه شما غرض اشتراک در کدام محفل یا مراسم از مقر ریاست جمهوری میبرایید نظم و آرامش شهر چگونه برهم میخورد و شهروندان کابل چقدر زجر و زحمت میبینند؟ نادر نیست مریضانیکه در انتظار رسیدن به شفاخانه جان میدهند و مادرانیکه در راه زایشگاه در تکسی ولادت میکنند. اگر شما برای رفع این مشکل توجه بفرمایید نورالله نور ورنه ما چهار طریقه را برای شما پیشنهاد مینماییم.

اول: به خدا (ج) توکل کنید و به مسئوولین هدایت دهید که ترتیبات امنیتی را از حد خارق العاده به حد عادی تنزیل دهند.

دوم: ممکن است هدایت دهید که تمام اجلاس های که اشتراک شما در آنها ضروری است در مقر ریاست جمهنوری دایر گردد.

سوم: امکان آن موجود است که شما میتوانید خود تانرا ذریعه هلیکوپتر به نقاط مختلف شهر برسانید.

چهارم هر گاه سه طریق مذکور عملی نباشد فرمان دهید ت در این گونه روز ها در شهر قیود روزگردی وضع شود و مردم به خاطر آسوده روز را در کنار فامیل شان سپری نمایند و مریضان هم ذریعه وسایط گزمه به شفاخانه انتقال یابند، تشکر.

جواب: برادر گرامی جیلانی خان! خوش هستم که از کلوله پشته هستید در کلوله پشته خانه خاله من بود و بسیار در آنجا میرفتم و یک خاطره زیبایی از ایام طفولیت و جوانی خود را که در مکتب بودم از آنجا دارم.

مشکلیکه شما به آن اشاره کردید بدون شک که یک مشکل اساسی است من هم از این فوق العاده رنج میبرم به همین دلیل بسیار کم حاضر میشوم که بیرون برایم اصلاً من میخواهم که در کوچه و در بازار و در بین شهر بگردم و بروم به دوکان و در جایی بنشینم چای بخورم. آن تا ممکن است نمیگذارند نفرهای امنیت بلکه در رفت و آمد به کنفرانس ها و به محافل هم به دلیل امنیت شدیدی که برادران ما میگیرند زیاد دلم به رفتن نمیشود چندین بار به برادرهای امنیتی ما عرض کردیم، چندیم بار گفتیم که او برادرها سختی نکنید ولی این ها میگویند که وظیفه ماست و ما باید وظیفه خود را انجام دهیم، این کار را میکنند ترتیبات مختلف را برایشان گفتم و وقت مختلف را برایشان پیشنهاد کردیم آنها هم سرش غور کردند، من از این مشکل خبر دارم این مشکل چیزیکه را حل برایش پیدا شود اگر چه تا به حال هر چه کوشش کردیم راه حل پیدا نکردیم دیگر ببینیم که در این راستا چه کرده میتوانیم من خود من از همین رفتن به بیرون از همین دویدن دویدن و دواندن دواندن موتر ها هم زیاد رنج میبرم، در نظر من میباشد که حالی کدام طفلی را میزنند، کدام کسی سر راه باشد کدام بایسکل سوار را همراه موتر میزنند دیگر این مشکل شما هم است و مشکل ما هم است ولی مشکل امنیتی هم است این ها هم وظایفی دارند که باید انجام بدهند فعلاً من خود نمی فهمم که چه برای تان در این مورد عرض کنم هر باریکه یک جای یک کنفرانس میشود من برادر های مسوول امنیت را میگویم که اول لازم نیست که افراد مسلح بیرون برایند به کوچه و بازار دوم راه ها باید مسدود نشود ولی این ها دو دلیل میگویند یکی اینکه اگر راه ها را مسدود نکنیم شاید که یک ساعت تا یک و نیم ساعت در راه بند بمانیم و نرسیم تا به جاییکه میخواهیم برسیم. دوم اینها از حملات تروریستی و از القاعده و از این ها که در همه جای فعالیت دارند و این کارها را میکنند میخواهند-که در حفاظت باشیم و حالاهم کوشش بسیار زیاد میکنند که سهولتی ایجاد شود هلیکوپتر یک چاره خوب است برای این کار ولی آن هم در بسیاری موارد چاره آسان شده نمیتواند پس ببینیم که چه میشود و به این فکر هستیم و تا حدی به این فکر کردیم و راه های مختلفی جستجو میشود خدا کند یک راه را پیدا کنیم که هم امنیت درست گرفته شود و هم مردم آزار نشوند.

د شاعرانو او لیکوالو رسالت د ټولنی په وړاندی

نابلد

شاعر او لیکوال په هر ګټه یې د ټولنی
وخت او هر ډول شرایطو واقعیتونه نه دی
کې د ټولنی په وړاندی د رابنکاره کړی او د
خپلی دندی په ارتباط واکمنو کړیو ظلمونه او
ستر رسالت لری او هغه دیکتاتورانه حرکات یې
دا چې د ټولنی رسوا کړی نه دی په
واقعیتونه او بدبختی هغوی یې بنکاره او
هغه چې د ټولنی ترنورو څرګند انتقادونه نه دی
عامو وګړو یې زیاتی کړی په نړیوال تاریخ کې
احساسولی شي راټولی او ان چې خپل تاریخ کې
او د مستندو دلایلو په مورږ ډیر شاعران او
وړاندی کولو سره یې لیکوال هم لرو چې اوس
ټولنی ته څرګند کړی. زمونږ تر څنګ نشته خو
همدا وجه ده چې تر نورو دهغوی اثار لا اوس هم
عامو اشخاصو د شاعر ژوندی دی که هر څو
او لیکوال نوم د تل رژیمونه زمونږ په هیواد
لپاره ژوندي پاتی کې واوړی او راواوړی
کیږی. خو کله کله د خو د هغوی اثار ژوندي
ټولنو په تاریخ کې کله او له منځه نه ځی او د
چې ځیني واکمنی ډلی د تل لپاره خلک او د
کودتا وو او یا د جګړو ولسونو پراخه پرګنی
له لاری د ټولنی په پری ویاړی ډیر کلونه
برخلیک واکمنی چلوي د اوپیږی به واوړی خو ګل
خپل ځان په ګټه او پاچا الفت قیام الدین
دخپل پاینبت لپارهٔ د خادم عبدالروف بینوا.
آزادو مطبوعاتو او استاد عبدلحی حبیبی
مطبوعاتی ازادی مخه پوهاند عبد الشکور
نیسی او د خپل ځان په رشاد او داسې ډیر نور
ګټه چې مطبوعات او لیکوال شاعران او
رسنی په واک کې ولری ځیرووونکی به د خلکو د
په هغوی کې داسی د پرګنو ترمنځ ژوندي
قلم څښتنان رانغاړی نومونه ولری.
چې د ټولنی او پرګنو په باید له دوی څخه زده
ګټه د ټولنی واقعیتونه کړه وکړو زمونږ لیکوال
نشی بیانولی او یا یې او شاعران باید د وخت
نه لیکی داسی لیکوال حساس شرایطو درک
او شاعران چې یوازی د کړی او د شرایط په پام
واکمنی کړی د پایښت کې نیولو سره که چیری
لپاره تبلیغات کوی تر واقعیتونه خپلی ټولنی
هغه وخت پوری دوی او ته وړاندی نه کړی نو له
د دوی لیکنی ژوندی تر لږه خو باید د واکمنو
وی تر څو چې هغه کړیو هغه چې دخلکو او
واکمن په واک او اقتدار ملت د ګټو په لاره کې
کې وړی د واکمنو کړیو حرکت نه کوی ترڅنګ
په له منځه تللو د دوی یې ونه دریږی که څه هم
اثار هم د ټولنی ترمنځ اوس مورږ د یوی

ورو ورو د ورکیدو لاره پرمختللی ټولنی په
راخپلوی. مورږ په خپله لوری روان یو او د
ټولنه کې ډیر داسی واقعیتونو د
شاعران او لیکوال راڅرګندولو لپاره زمونږ
ولیدل چې اوس د هغوی په وړاندی ازاده فضا
اثار د لوستلو وړ د رامنځته شوی ده باید
خلکو لپاره نه بلل کیږی چې له خلکو سره اوسو د
ان چې شاعران او خلکو او دولت ترمنځ د
لیکوال یې کابو له ارتباط د کړی په توګه
خپلی دندی سرته ورسوو.

متصدی صفحه: زهره

خواندنیهای جالب

بارش شهابی امسال 'تماشایی' خواهد بود

کارشناسان پیشبینی می کنند که شهاب باران سالیانه برساووشی در ده شب اخیر ماه اگست امسال تماشایی خواهد بود.

علاقه مندان پدیده های آسمان شب می توانند این شهاب باران را از محلی تاریک در شب پس از ساعت ۲۲:۳۰ به وقت گرینویچ تماشا کنند. اما احتمال دارد بارش امسال با دو "رگبار" زودرس به مهمانی خاص بدل شود. یکی از این دو رگبار در ساعت ۲۱:۰۰ به وقت گرینویچ و دیگری درست پیش از سپیده دم به وقت بریتانیا قابل مشاهده خواهد بود.

امسال برخلاف سال گذشته نور ماه مشاهده این پدیده را مختل نخواهد کرد.

شهاب ها خطوط نورانی در آسمان هستند که در اثر حرکت سریع ذرات سوزان غبار پس از برخورد به جو زمین شکل می گیرند.

بارش شهابی برساووشی در اثر گذر زمین از مسیر گرد و غبار به جا مانده از یک ستاره دنباله دار به نام "سویف-تاتل سی ۱۰۹" روی می دهد. این ستاره دنباله دار هر ۱۳۰ سال یک بار از میان سیارات داخلی منظومه شمسی می گذرد که آخرین مورد آن در سال ۱۹۹۲ بود.

این یکی از داغ ترین رویدادهای سالانه نجومی است و در جریان آن صدها شهاب در ساعت در آسمان شب زبانه می کشد.

نیل بن، مسئوول بخش شهاب در انجمن نجوم بریتانیا گفت: "اگر چهارشنبه یا پنجشنبه (یا حتی جمعه) شب از شهر بیرون بروید و محلی تاریک پیدا کنید می توانید به طور متوسط انتظار دقیقه یی یک شهاب را داشته باشید."

رویداد سال گذشته به دلیل وجود ماه کامل در آسمان شب، که درخشندگی بارش شهابی را تحت الشعاع قرار داد، مختل شد.

آقای بن افزود: "متاسفانه این پدیده در شهر جلوه یی ندارد. تنها گزینه شهرنشین ها این است که از شهر خارج شوند."

پدیده آلودگی نوری که از پیامدهای منفی صنعتی شدن است طی یک صد سال گذشته به تدریج زیبایی های آسمان شب را از ساکنان شهرها و مناطق پرجمعیت ربوده است.

احتمال وقوع ال نینیو در سال جاری

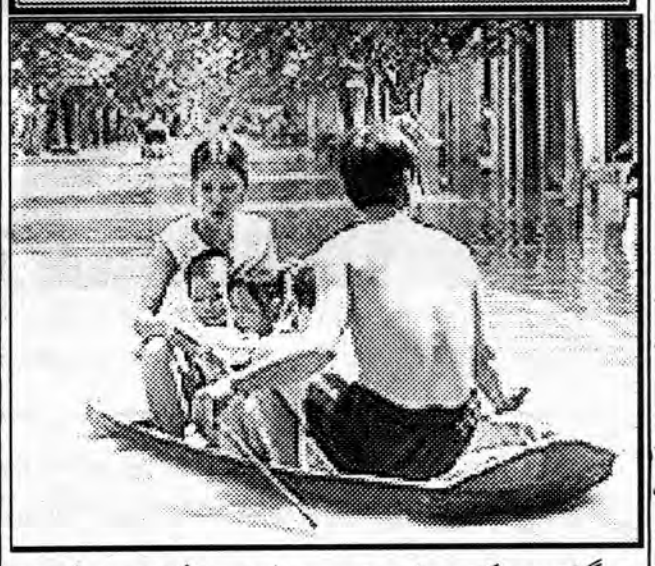

به گفته مرکز پیشبینی شرایط جوی در امریکا پدیده ال نینیو امسال ممکن است بار دیگر واقع شود.

این آژانس دولتی می گوید تغییراتی را دراندازه درجه حرارت آب های اقیانوس آرام که پیش درآمد ال نینیو است ردیابی کرده است.

با این حال سایر اقلیم شناسان اخطار می دهند که هنوز قضاوت قطعی در مورد بروز این پدیده در سال جاری زود است چرا که شرایط حاکم بر اقیانوس آرام امسال به شدت متغیر بوده است.

ال نینیوی هفت سال قبل باعث از میان رفتن محصولات زراعتی و جاری شدن سیل در سراسر جهان شد و میلیاردها دالر خسارت به بار آورد.

این پدیده معمولاً هر هفت سال یک بار روی می دهد.

آخرین مورد آن در سال های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸ روی داد، بنابراین به گفته یک اقلیم شناس برجسته بریتانیایی "اکنون نوبت ال نینیوی بعدی است."

مرکز پیشبینی شرایط جوی در امریکا می گوید با توجه به مشاهدات انجام شده در اقیانوس آرام احتمال وقوع ال نینیو در سال جاری ۵۰ درصد است.

برخی از دانشمندان با تحلیل های امریکا موافقند، اما سایرین می گویند که هنوز نمی توان در این مورد قضاوت کرد.

در این که آغاز وقوع ال نینیو در چنین مقطع دیرهنگامی از سال غیرعادی است شکی نیست.

نخستین علائم ال نینیو معمولاً در ماه های اپریل یا می ظاهر می شود و اقلیم شناسان می گویند که شرایط اقیانوس آرام امسال شدیداً متغیر بوده است که پیشبینی های قطعی را مشکل می سازد.

ال نینیو دارای الگوی مشخصی است و هر بار با افزایش غیرعادی دمادرآب های اقیانوس آرام آغاز می شود، اما درمراحل بعدی بر آب و هوای کلیه مناطق استوایی تاثیر می گذارد.

ال نینیوی هفت سال قبل محصولات زراعتی را در افریقا و آسیا تخریب کرد و باعث جاری شدن سیل در سواحل غربی قاره امریکا شد.

کارشناسان زراعتی در شرق آسیا و استرالیا از هم اکنون هشدار می دهند در صورت وقوع ال نینیو خسارات گسترده یی به محصولات زراعتی وارد خواهد شد.

جمعیت کرگدن سفید شمالی نصف شده است

یک گروه حفاظت از محیط زیست می گوید که تنها جمعیت 'کرگدن سفید شمالی' جهان که زیستگاه آن کانگو است طی یک دهه گذشته به دلیل شکار غیرقانونی نصف شده است.

اتحادیه جهانی حفاظت از محیط زیست (IUCN) می گوید این بدان معنی است که هم اکنون تنها در حدود ۲۰ کرگدن سفید شمالی در حیات وحش باقی مانده است که کلیه آنها در پارک ملی گارامبا در جمهوری دموکراتیک کانگو، که در اثر سال ها جنگ ویران شده است، زیست می کنند.

"آی یو سی ان" می گوید مایه تعجب است که درحالی که قرار است صلح در کانگو احیا شود، نبرد آن کشور برای حفاظت از آخرین بقایای جمعیت کرگدن های سفید شمالی متحمل چنین ضربه سهمگینی می شود.

پس از ۲۰ سال تلاش های ایثارگرانه، جمعیت این کرگدن به تدریج افزایش یافته و سال گذشته به حد اقل ۳۰ عدد در پارک ملی گارامبا رسیده بود. اما اکنون نیمی از آنها ناپدید شده اند.

"آی یو سی ان" می گوید که شمار فزاینده گروه های تا دندان مسلح شکارچیان غیرقانونی، از جمله گروه هایی از سودان، در این ناحیه دیده شده و تصور می شود مسئوول کشتار کرگدن ها باشند.

شاخ کرگدن بسیار قیمتی است و به همین دلیل شکار می شود.

تاکنون تعدادی از محافظان پارک در تلاش برای محافظت از این حیوانات نادر کشته شده اند.

کرگدن سفید شمالی علیرغم نام آن معمولاً قهوه یی یا خاکستری است.

یک قرن پیش، گونه دیگری از کرگدن ها، موسوم به کرگدن سفید جنوبی نیز در آستانه انقراض قرار داشت.

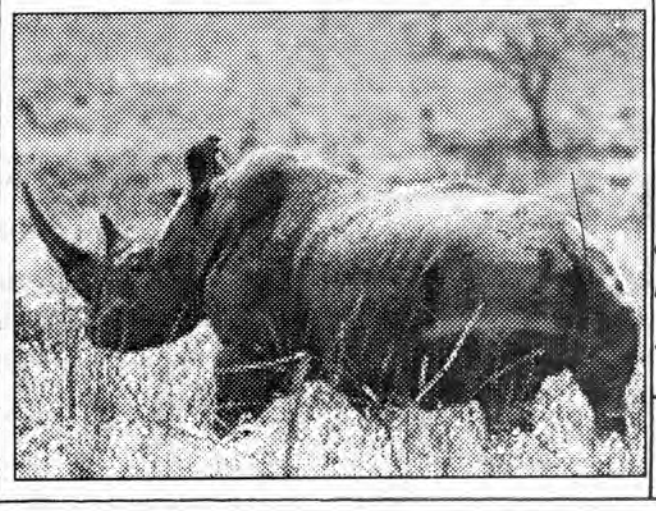

ابداع یک شیوه انقلابی برای تولید یک گونه حیوانی از گونه یی دیگر

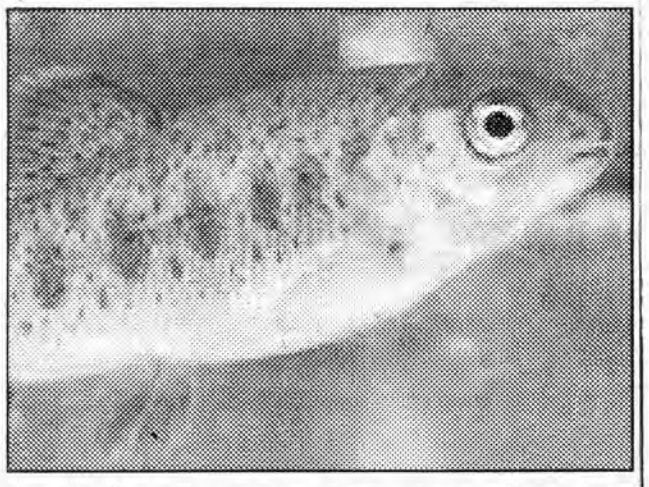

دانشمندان جاپانی یک شیوه کاملاً بدیع موسوم به 'تولید مثل مساعدت شده' در حیوانات توسعه داده اند که به کمک آن یک گونه می تواند گونه دیگری را به دنیا آورد.

دانشمندان معتقدند که این تکنیک می تواند در حفاظت از گونه های در معرض خطر مفید واقع شود.

دانشمندان در دانشگاه علوم و فن آوری دریایی توکیو ابتدا آنچه را "سلول ابتدایی تخمک" (germ primordial cells) خوانده می شود از جنین قزل آلا استخراج کردند. اینها سلول هایی است که بعداً در فرآیند بلوغ به نطفه یا تخمک بدل می شود.

دانشمندان سپس این سلول ها را در داخل جنین ماهی آزاد قرار دادند. زمانی که ماهی های آزاد بالغ شده و با یکدیگر جفتگیری کردند از برخی از تخم ها قزل آلا به دنیا آمد.

پروفیسور گورو یوشیزاکی، پژوهشگر اصلی این مطالعه، اکنون قصد دارد این تکنیک را در مورد ماهی تن به کار برد.

در جاپان ماهی تن در قفس های دریایی "پرورش" داده می شود، اما نگهبانی آن دشوار است و رسیدن ماهی ها به سن تولید مثل سال ها را در بر می گیرد.

پروفیسور یوشیزاکی گفت: "ما مقدار زیادی ماهی تن برای درست کردن سوشی (یک نوع غذای جاپانی) مصرف می کنیم. بنابراین اگر بتوانیم یک نوع ماهی کوچک مثل 'ماکارل' پرورش دهیم که بتواند ماهی تن تخم ریزی کند در آن صورت پرورش ماهی تن خیلی آسان تر و بی دردسرتر می شود."

پروفیسور یوشیزاکی همچنین معتقد است که تکنیک او می تواند شانس نجات گونه های در معرض خطر را تقویت کند.

برای مثال ماهی آزاد سریعتر از ماهی قزل آلا تولید مثل می کند بنابراین اگر قزل آلا به خطر افتاد، با کمک این شیوه می توان با سرعتی فراتر از روند طبیعی قزل آلا تولید کرد.

این که این تکنیک چه کاربردهای دیگری می تواند داشته باشد یا میزان موفقیت آن تا چه حد خواهد بود، سوالاتی است که هنوز پاسخی برای آنها وجود ندارد.

اما سایر دانشمندان می گویند این شیوه ممکن است در مورد پستانداران نیز مفید واقع شود.

'صدر سالم و سرگرم مذاکره با ماست'

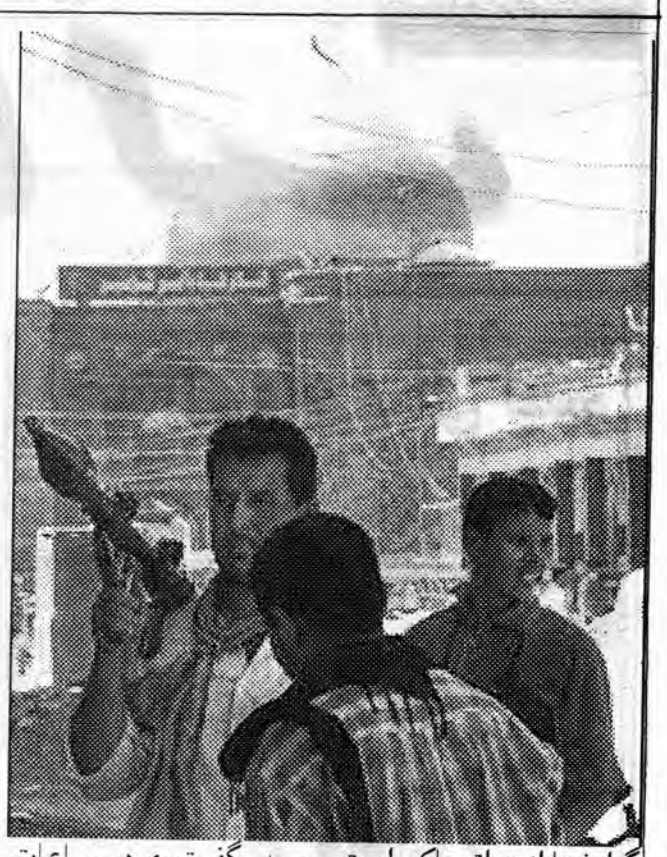

گزارشها از عراق حاکی است که مقتدی صدر، روحانی تندرو شیعه عراقی که نیروهایش در یک هفته گذشته با نیروهای به رهبری امریکا در نبرد بوده اند، در جریان بمباران شهر نجف مجروح شده است.

یکی از سخنگویان مقتدی صدر به بی بی سی گفته است که وضعیت جسمانی مقتدی صدر پایدار است و خطرناک نیست.

با این حال، فلاح النقیب، وزیر داخله دولت موقت عراق، به دفتر خبرگزاری رویتر در بغداد گفته است که مقتدی صدر مجروح نشده و سرگرم مذاکره با مقامات عراقی است.

گزارشگر بی بی سی در نجف، می گوید ظاهراً برای خارج کردن برخی از زخمی شدگان از این شهر یک آتش بس موقت برقرار شده است.

این گزارشگر می گوید دستیار مقتدی صدر پس از دادن این توضیحات به شفاخانه محلی مراجعه و کاروانی از آمبولانس ها راهی بخش قدیمی شهر نجف شدند.

پیشتر گزارش شده بود که نیروهای امریکایی و عراقی حرم امام علی، محل موضع گیری هواداران مقتدی صدر، را محاصره کرده اند.

روز گذشته (پنجشنبه ۲۲اسد) نزدیک به چهار هزار سرباز با پشتیبانی تانک و طیارات مواضع شبه نظامیان مقتدی صدر در گورستان قدیمی نجف واقع در نزدیکی حرم امام علی را زیر آتش گرفتند.

در مقابل، هواداران مقتدی صدر به حملات نظامیان امریکایی و عراقی با هاوان پاسخ گفتند.

اردوی امریکا می گوید این نیروها وارد حرم امام علی نخواهند شد.

در همین حال، ایاد علاوی، صدراعظم موقت عراق، گفته است مسجد امام علی هدف آتش قرار نخواهد گرفت.

اما، گزارشگر بی بی سی در بغداد، می گوید شیعیان میانه رو از ادامه زد و خوردها در اماکن مقدسه شهر نجف ابراز نگرانی کرده اند.

این گزارشگر می گوید هواداران مقتدی صدر در دیگر شهرهای عراق نیز دست به تظاهرات خشونت آمیز زده اند.

از سوی دیگر، روز گذشته دولت عراق اعلام کرد که کنفرانس ملی برای انتخاب یک شورای صد نفری ملی که تاکنون چند بار به تاخیر افتاده است روز یکشنبه برگزار خواهد شد.

ورود نیروهای امریکایی و عراقی به مرکز نجف

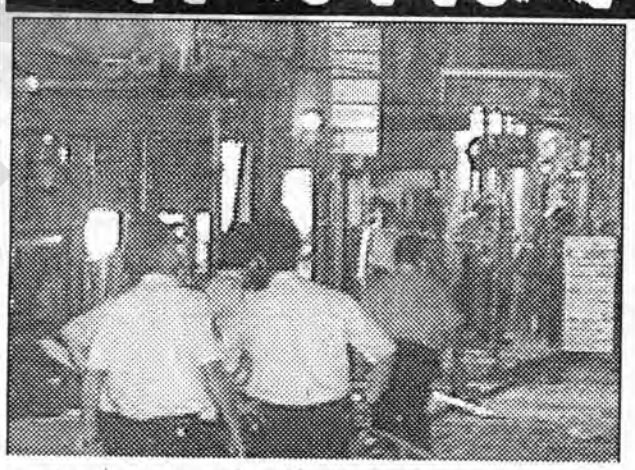

بنابه گزارش ها نیروهای امریکایی و عراقی کنترول بخش اعظم مناطق مرکزی نجف را در پی یک روز زد و خوردهای سنگین با هدف سرکوب شورش یک هفته یی شیه نظامیان شیعه وفادار به روحانی تندرو، مقتدی صدر، در دست گرفته اند.

درحالی که تقریب چهار هزار نیروی زمینی ب حمایت تانک و هلیکوپتر مواضع شورشیان در گورستان وسیع نجف در مجاورت آرامگاه امام علی را زیر آتش گرفتند، توده غلیظ سیاه دود برای ساعاتی در آسمان شهر معلق بود.

شبه نظامیان با هاوان و خمپاره انداز به این حملات پاسخ دادند و با فرارسیدن ساعات شب گفته می شود هنوز کنترول آن ناحیه را در دست دارند.

از سوی دیگر گزارش ها از نجف حاکی است که نیروهای امریکایی از هوا و زمین منزل مقتدی صدر روحانی تندرو شیعه در نجف را مورد حمله قرار داده اند.

شبه نظامیان طرفدار مقتدی صدر از یک هفته پیش در شهر نجف شورش کرده اند

قبلاًمقام های دولت موقت عراق گفته بودند حمله نهایی به مقتدی صدر و نیروهای طرفدار او توسط نیروهای عراقی انجام خواهد شد.

حازم شعلان، وزیر دفاع دولت موقت عراق روز پنجشنبه در یک مصاحبه خبری در بغداد گفت که طی عملیات نیروهای نظامی و پولیس عراقی در نجف که با حمایت اردوی امریکا اجرا شده، ۱۲۰۰ نفر که به گفته وی بسیاری از آنها خارجی هستند بازداشت شده اند.

وی گفت مقدار زیادی اسلحه نیز طی عملیات جاری که در قبرستانی در نزدیکی حرم امام علی در جریان است، ضبط شده است

آقای شعلان گفت که عملیات مذکور تا زمان بیرون راندن تمامی نیروهای پیکارجو از شهر نجف ادامه خواهد داشت

مقام های عراقی تاکید کرده اند که عملیات نهایی علیه مقتدی صدر و طرفداران او توسط نیروهای عراقی صورت خواهد گرفت.

در عین حال وزیر کشور عراق نیز در اشاره یی به فعالیت گروه های پیکارجو در نقاط مختلف عراق گفت وقایعی که در عراق اتفاق می افتد، جنگی است که هدف آن ویران کردن این کشور است.

وی شبه نظامیان طرفدار مقتدی صدر را متهم به پناه گرفتن در حرم حضرت علی و تیراندازی از داخل حرم کرد.

ایاد علاوی، صدراعظم عراق که تاکید کرده است از امگاه امام علی هدف قرار نخواهد گرفت از شبه نظامیان خواست سلاح هایشان را زمین بگذارند و به گفته او به دامان جامعه بازگردند.

رئیس قوه قضاییه ایران در مقام خود ابقا شد

به گزارش تلویزیون دولتی ایران علی خامنه ای، رهبر ایران، محمود هاشمی شاهرودی، رئیس قوه قضاییه ایران را برای پنج سال دیگر در این مقام ابقا کرده است.

به گفته خبرنگاران پنج سال قبل بسیاری از گروه های طرفدار حقوق بشر از انتصاب آیت الله شاهرودی استقبال کردند، زیرا وی را آزاداندیش تر از سلف او، آیت الله محمد یزدی، می دانستند.

اما به گفته آنها قوه قضاییه ایران همچنان به برخورد تند باکسانی که با حکومت اسلامی مخالفت می کنند ادامه داده است.

قوه قضاییه ایران طی چند سال گذشته بیش از ۱۰۰ نشریه را توقیف و ده ها روزنامه نگار، نویسنده، دانشجو و فعال سیاسی را زندانی کرده است

در بیانیه آیت الله خامنه ای آمده است که تثبیت نظم قضایی، مقابله با فساد و افزایش همکاری با سایر قوای حکومت برای قوه قضاییه در اولویت خواهد بود

محمود هاشمی شاهرودی، رئیس قوه قضاییه در ماه جون گذشته گفته بود: تاکنون نظام جمهوری اسلامی بر اساس باورهای اعتقادی، آزادی های مشروع، حقوق بشر و امنیت و عدالت را صادقانه محقق کرده است و دلیل این مدعا آن چیزی است که در زندان های ایران می گذرد.

وی افزود روش زندانبانی و شیوه اداره زندان های ایران به طور مستمر مورد تحسین بازدیدکنندگان هیئت های حقوق بشر و سایرین بوده است

با این حال آمبنی لیگابو، گزارشگر خاص سازمان ملل متحد در امر آزادی عقیده و بیان ماه مارچ گذشته در گزارشی از سرکوب سازمان یافته و "بی سابقه فضای رعب وحشت" در ایران خبر داده و از جمله از رئیس قوه قضاییه به عنوان یکی از عوامل مانع تراشی در تصمیمات دولتی، پارلمانی و قضایی نام برده بود

تقاضای دولت...

در همین حال باباجان بابا خانوف قاضی القضات تاجکستان در یک نشست مطبوعاتی در رابطه به این موضوع گفت: غفار میر زایوف این هلیکوپتر را به طور غیر قانونی از روسیه به تاجکستان وارد کرده وسپس به افغانستان انتقال داده شده است وطبق توافق باید در مدت یکسال مبلغ معادل ۶۶۰ هزار دالر امریکایی به بودجه تاجکستان وارد می شد.

ولی آقای میر زایوف باسو استفاده از مقام این مبلغ را به سرقت برده است. جنرال غفار میرزایوف چند روز قبل به اتهام قتل وسو استفاده از مقام باز داشت شده است.

رایي ورکوونکي...

دغه راز ښځي او نارینه به پر جلا جلا توګه رایي ورکړي او له دې قاعدې څخه به په ټول افغانستان کې کار اخیستل کیږي.

دده په خبره په ټول هیواد کې به د رایو د ورکړې پنځه زره مرکزونه وي او پدغو مرکزونو کې به د رایو ورکوونکي (۲۵) زره خانګې پرانیستلې وي چې هره خانګه به په یوه ورځ کې د څه کم شپږ سوه رایو ورکوونکو د رایو د ټولولو توان ولري. چارواکي وایي چې د ټولټاکنو په لګښتونو کې بدلون راغلی او دوی لاتر اوسه وروستي پریکړه نده کړې چې څومره پیسو ته اړتیا لري.

بل لوري ته دنوم لیکنې بهیر لس میلیونو ته ورنږدې شوی د چارواکو په خبره چې تر دې مهاله د څه باندې نهه میلیونو او اووه سوه زره کسانو نومونه لیکلي چې په سلو کې یو څلویښت اعشاریه شپږ ښځي دي.

یه کنړ کې...

د کنړ ولایت مستوفي د دغه برید په اړه وویل چې دا د کومې شخصي دښمنۍ پیښه نه وه او برید څکه تر سره شوی چې دی د ملي بودجې او مالي عوایدو څارونکی دي. د کنړ ولایت دمستوفي په کور تر دې پخوا هم ورته بریدونه تر سره شوي چې ده نه یکي زیان ندی اوښتی. کنړ ولایت پدې وروستیو کې دخپلو کورنیو عوایدو زیاته ونده مرکزي دولت ته سپارې او په هغه سیمه کې مالي سرچینې دولتي چارواکو تر خپل کنترول لاندې راوستي دي.

سقوط هلیکوپتر...

آژانس خبررسانی اسلامی افغان مستقر در شهر پشاور در پاکستان به نقل از سخنگوی طالبان گزارش داد شورشیان با شلیک گلوله به سوی هلیکوپتر بلک هاوک امریکا، آن را در ولایت خوست سرنگون کردند. اما جگرن ریک پیت سخنگوی نظامی امریکا اعلام کرد هلیکوپتر که درجریان سقوط متلاشی گردید، با آتش دشمن سرنگون نشده بود به گفته وی، درجریان سقوط هلیکوپتر، چهارنظامی به شدت مجروح شده اند.

در رویداد دیگری مقامات امنیتی محلی درولایت لغمان می گویند ملا جانان یک قوماندان نظامی طالبان روزچهارشنبه هنگامی که قوماندهٔ حمله بریک قطار نظامی امریکا وافغان را برعهده داشت، کشته شد.

نمرات ضروری تیلفون

دفتر قوماندانی امنیه ولایت کابل:	۰۷۰۲۱۰۸۷۷
	۰۷۰۲۸۷۱۴۵ و ۲۱۰۰۴۰۰
معاونیت امنیتی قوماندانی امنیه کابل:	۲۱۰۱۳۳۴
مدیر جنایی قوماندانی امنیه:	۲۱۰۳۴۵۴
دفتر اوپراتیفی قوماندانی امنیه کابل:	۲۱۰۱۳۳۱
دفتر نوکربوالی قوماندانی امنیه کابل:	۲۱۰۱۳۴۱
اطفائیه قوماندانی:	۲۱۰۱۳۳۳

اراده
زیر نظر هیات تحریر انتشار مییابد
مؤسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صادق" وسبحان الله "داؤدزی"

ERADA Daily
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد) خانه نمبر ۹۵
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
eradadailya hotmail.com Deputy: Suhrab "Didar"
چاپ: مطبعه مرکز نشرات افغان قیمت یک شماره ۳ افغانی